

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง
ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

บุญทริกา กาญจนะ

หลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน

บทคัดย่อ

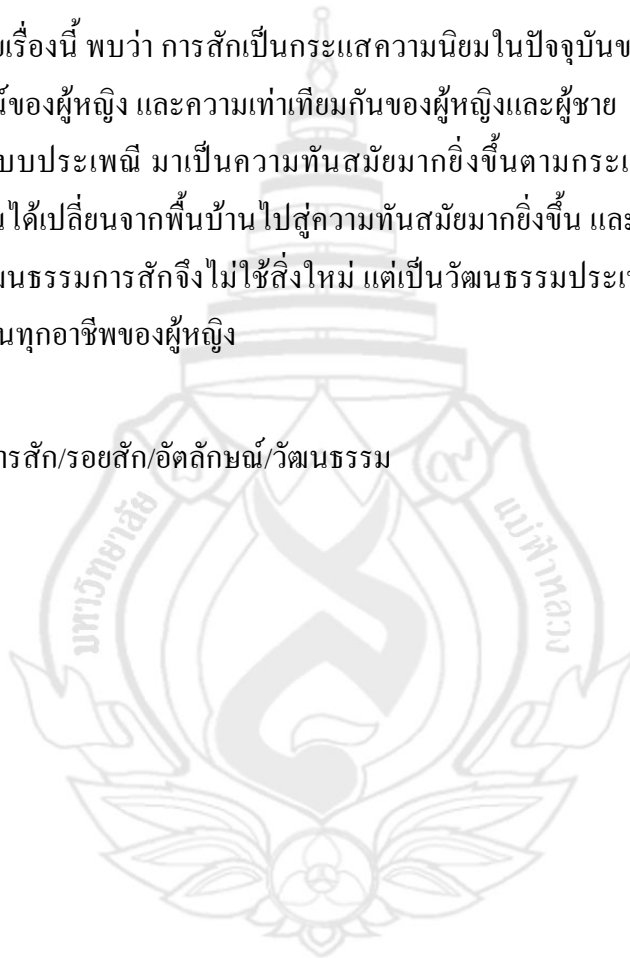
ปรากฏการณ์ทางสังคมเกี่ยวกับ “การสัก” ของผู้หญิงในภาคเหนือ ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะการสักไม่ได้จำกัดแค่การสักตามความเชื่อ แต่มักจะสัมพันธ์กับศิลปะ ซึ่งกลายเป็นแฟชั่นและการสร้างความสวยงามบนร่างกายของผู้หญิง ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) ทราบถึงแรงจูงใจและความประสงค์ในการสักของผู้หญิง (2) ทราบถึงการสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสักของผู้หญิง (3) ทราบถึงทัศนคติและผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมสมัยนิยม (Popular Culture) ที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ โดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ผู้หญิงที่สักในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแพร่ จำนวน 15 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกอย่างอิสระและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยแบ่งกลุ่มผู้หญิงเป็น 6 กลุ่มตามลักษณะอาชีพ คือ (1) ครูและอาจารย์ (2) เจ้าของกิจการ (3) พนักงานประจำ (4) พนักงานชั่วคราว (5) นักศึกษา (6) นักเรียน

ผลการศึกษา พบว่า การสร้างแรงจูงใจและความประสงค์การสักของผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของอักษระและความหมายของคำเพื่อแสดงออกต่อสาธารณะ อย่างไรก็ตาม รูปรอยสักต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการสร้างทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ทางสังคมและค่านิยมที่แสดงบนผิวหนังของผู้หญิง โดยเฉพาะลวดลายและการออกแบบของอัตลักษณ์แต่ละอย่างจะแปรผันไปตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยความหมายของรอยสัก

จะสัมพันธ์กับความรัก ความทันสมัย ความสวยงาม ความทรงจำ แฟชั่น ที่ทำงาน ศิลปะและความ
มีเสน่ห์ สำหรับความประสงค์ของการสัก ยังแสดงถึงความเท่าเทียมกันระหว่างความเป็นหญิงและ
ความเป็นชาย แสดงออกถึงสัญลักษณ์ของความเป็นเพื่อน คือ การยอมรับของกลุ่ม แสดงออกถึง
กระแสความทันสมัยและอิสรภาพของผู้หญิงที่สัก

การวิจัยเรื่องนี้ พบว่า การสักเป็นกระแสความนิยมในปัจจุบันของสังคมไทยที่สะท้อนให้
เห็นถึงอัตลักษณ์ของผู้หญิง และความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย การสักค่อย ๆ แปรเปลี่ยน
จากความเชื่อแบบประเพณี มาเป็นความทันสมัยมากยิ่งขึ้นตามกระแสแฟชั่นของโลกาภิวัตน์
ทำให้การสักนั้นได้เปลี่ยนจากพื้นบ้านไปสู่ความทันสมัยมากยิ่งขึ้น และก้าวไปเป็นส่วนหนึ่งของการ
ทำธุรกิจ วัฒนธรรมการสักจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่เป็นวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมและได้รับความนิยม
มากยิ่งขึ้นในทุกอาชีพของผู้หญิง

คำสำคัญ: สัก/การสัก/รอยสัก/อัตลักษณ์/วัฒนธรรม

feminine, the symbol of friendship, group reputation, the modern trend of the Thai society and freedom.

This research found that tattoo is a current issue of Thai society reflecting the modern women's identity to express the equality between male and female. Tattooing is gradually transforming from the traditional belief to be more modern and fashionable trends of its globalization. Tattoo has been changed from local to universal and becoming to be part of business. Tattoo culture is not new but it is a traditional culture with more popular among girls and ladies of all careers.

Keywords: Tattoos/Tattooing/Identity/Cultural

